

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

4/2014

ročník/volume 24

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 9

Typ článku/Type of article: medailón/portrait

Strany/Pages: 66 – 68

Dátum vydania/Publication date: 15. október 2014/October 15, 2014

Medailón/Portrait

JUBILEUM PROFESORA JOZEFA MLÁDEKA

JUBILEE OF PROFESSOR JOZEF MLÁDEK

Prof. RNDr. Jozef Mládek, DrSc., významný predstaviteľ geografickej vedy na Slovensku, oslávil počas leta významné životné jubileum – 75. narodeniny. Demogeograf, demograf, geograf priemyslu a sídiel v jednej osobe svojou vedeckovýskumnou a pedagogickou činnosťou na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave výrazne ovplyvnil nielen kvalitu a zameranie teoretických a aplikovaných výsledkov geografického pracoviska, ale aj celé generácie študentov, dnes mnohých akademických odborníkov a špecialistov, ktorí našli uplatnenie v rôznych sférach života doma i v zahraničí.

Profesor Mládek je rešpektovaná osobnosť, človek, ktorý pôsobí na svoje okolie príkladnou rozvážnosťou, cieľavedomosťou, pracovitosťou, precíznosťou a zanietením, snád' nevyčerpatel'nou energiou a húževnatosťou. Je prirodzenou autoritou, človekom s veľkým srdcom a charizmou.

Prof. RNDr. Jozef Mládek, DrSc.

Jozef Mládek sa narodil 5. augusta 1939 v Dražovciach pri Nitre v rodine drobného úradníka a obchodníka ako najstarší syn. V skromných povojnových pomeroch musel začať veľmi skoro pomáhať rodine a preberať zodpovednosť. Po vystriedaní niekoľkých základných škôl podľa miesta pôsobenia rodičov získal stredoškolské vzdelanie v Nitre. Napriek pôvodnému zámeru študovať geológiu na Geologicko-geografickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave sa nechal prehovoriť na štúdium geografie. Tak ako to umožňoval v tom čase študijný program, prihlásil sa na učiteľský smer s aprobáciou geografia – matematika. Neskôr sa špecializoval v odbore geografia – kartografia so zameraním na ekonomickú geografiu. Po ukončení vysokoškolského štúdia v roku 1962 zostal verný svojej alma mater, kde začal pôsobiť ako vysokoškolský učiteľ. V roku 1968 získal titul RNDr., v roku 1974 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu. Od roku 1979 pôsobil ako docent, o 10 rokov neskôr už s vedeckou hodnosťou DrSc. V roku 1997 po splnení požadovaných kritérií bol vymenovaný za profesora.

Všetky typy odborných prác profesora Mládeka pri zvyšovaní vedecko-pedagogickej hodnosti boli orientované na problematiku priemyslu, podmienok jeho lokalizácie a najmä regionalizácie s aplikáciou na Slovensko. Od začiatku 90. rokov 20. storočia sa postupne zameril na geografiu obyvateľstva a venoval sa hlavne trom kľúčovým témam: starnutiu obyvateľstva, jeho rodinnému správaniu a kohabitáciám.

Svoje organizátorské a manažérske schopnosti využil na vybudovanie špecializovaného demografického pracoviska na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v rámci študijného odboru geografia. Prof. RNDr. Jozef Mládek, DrSc., odviezol na geografickom pracovisku Univerzity Komenského, dnešnej Katedre humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty UK, polstoročie vedeckej, pedagogickej a organizátorskej práce. Prácu katedry zásadným spôsobom ovplyvňoval ako jej dlhoročný vedúci. Takmer desať rokov viedol demografické oddelenie, ktoré nielen vychováva odborníkov v danej oblasti, ale svojimi výsledkami prispieva i k tvorbe prognóz demografických pomerov a procesov, ovplyvňuje demografickú politiku a šírenie demografických poznatkov na Slovensku. Istý čas zastával aj funkciu prodekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.

Od roku 2013 pôsobí Jozef Mládek v Českej republike na Katedre geografie Pedagogickej fakulty Jihočeskej univerzity v Českých Budějoviciach, na pracovisku, ktoré mu umožňuje pokračovať v tvorivej činnosti a vysoko oceňuje jeho osobnostný prínos. Katedru v Českých Budějoviciach a jej prevažne mladý kolektív obohacuje profesor Mládek nielen odborne svojimi poznatkami a skúsenosťami, ale aj ľudsky.

Pracovná kariéra profesora Jozefa Mládeka predstavuje 51-ročnú šnúru bádania, spracúvania odborných publikácií, štúdií, riešenia projektov, organizovania vedeckých konferencií a seminárov, sériu výučby nosných predmetov sociálnej a ekonomickej geografie, nespočetné množstvo hodín konzultácií a tiež terénnych cvičení a exkurzií so študentmi.

Bohatá a pestrá je vedeckovýskumná a pedagogická činnosť profesora Mládeka. Bol riešiteľom 12 projektov. Z nich najvýznamnejšie sa zaoberali teritoriálnymi priemyselnými útvarmi, resp. lokalizáciou priemyslu, regiónom Horehronie či urbánou štruktúrou bratislavskej Petržalky. Ďalší významný grant, ktorý získal, bol venovaný úlohe Ministerstva školstva SR zameranej na zmeny demografického vývoja Slovenska. Pod vedením profesora Mládeka vzniklo v roku 2006 unikátne demografické, geografické a kartografické dielo s názvom Atlas obyvateľstva Slovenska.

Publikačná činnosť profesora Jozefa Mládeka zahŕňa celkovo vyše 250 záznamov, z toho 148 domácich a 81 zahraničných vedeckých štúdií vrátane 10 monografických vedeckých prác, na ktoré je spolu registrovaných 415 citácií, z nich 82 zahraničných. Medzi najznámejšie monografie, ktoré profesor Mládek spracoval, resp. na ktorých participoval, patria: Teritoriálne priemyselné útvary Slovenska (1990), Petržalka – Transformation of Socioeconomic and Spatial Structure of the Town District, Humanization of Environment (1994), Demogeografia Slovenska: Vývoj obyvateľstva, jeho dynamika, vidiecke obyvateľstvo (1998), Demogeografická analýza Slovenska (2006). Profesor Mládek je autorom viacerých vysokoškolských učebných textov, ktoré viedli ku kreovaniu humánnej geografie a demogeografie. Dodnes sa využívajú pri výučbe geografie obyvateľstva a sídiel na akademických pracoviskách v Česku a na Slovensku jeho dve vysokoškolské učebnice, a to Základy geografie obyvateľstva (1992) a Geografia obyvateľstva a sídiel (1989), ktorú spracoval v spolupráci s profesorom Bašovským.

Neodmysliteľnou súčasťou pedagogickej práce profesora Jozefa Mládeka je vedenie kvalifikačných prác. Ako vysokoškolský učiteľ skolil a viedol vyše 80 diplomových, bakalárskych a rigorózných prác. Za významný pedagogický prínos treba považovať aj vedenie 12 dizertačných prác. Medzi jeho doktorandov patria súčasní predstavitelia geografie, aktívne pôsobiaci na vedecko-pedagogickom poli geografie – doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc., doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., doc. RNDr. Jana Marenčáková, PhD., doc. RNDr. Dagmar Popjaková, PhD., doc. RNDr. Branislav Bleha, PhD., Mgr. Ingrid Bučeková, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD., a Mgr. Marcela Káčerová, PhD.

Profesor Jozef Mládek ako jeden z mála slovenských geografov pravidelne reprezentoval československú a slovenskú geografiu na kongresoch Medzinárodnej geografickej únie (IGU), aktívne pracoval v jej komisiách. Plnil a stále plní úlohy, ktoré mu vyplývajú z funkcií podpredsedu Národného geografického komitétu SR, predsedu výkonného výboru Slovenskej geografickej spoločnosti, člena výboru Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti, predsedu rady štátneho programu výskumu a vývoja, predsedu rigoróznej komisie z humánnej geografie, podpredsedu odborovej doktorandskej komisie z humánnej geografie, predsedu Krajskej rady geografickej olympiády Bratislava, člena vedeckej rady Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Profesor Mládek je členom redakčných rád odborných periodík – Geografického časopisu, Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae – Geographica, Geografie, Moravian Geographical Reports a Forum Statisticum Slovacum.

Dielo profesora Jozefa Mládeka ocenili Zlatou medailou Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave (1989), Striebornou medailou Univerzity Komenského v Bratislave (1989), Striebornou medailou Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave (1999), Bronzovou medailou Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg a Bronzovou medailou Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (2013).

Je nám ctou a potešením vyjadriť pánu profesorovi pri príležitosti životného jubilea obdiv a poďakovanie za prínos k vedeckému poznaniu v Slovenskej republike a Českej republike. Blahoželáme a prajeme mu pevné zdravie, silu a energiu pri napĺňaní jeho poslania.

**MARCELA KÁČEROVÁ
DAGMAR POPJAKOVÁ
JÁN BUČEK
STANISLAV KRAFT**

K blahoželaniu sa pripája aj redakcia časopisu Slovenská štatistika a demografia.